כז: בראשונה פרק שני יומא

למימרא דעבודת יום בעי פיים וכו' עד והרי תרומת הדשן.

תימה לי מאי קפריך אמאי לא משני תחילת עבודת יום היא כדאמרינן לעיל וי"ל דהכא אתי למימר דבעינן תרוייהו עבודת יום ומיתה בזר דלכאורה משמע ליה דהכא דפריך אלא מעתה ה"ק אלא מעתה דקמחייבת בזר מיבעי פיים ומשמע נמי אלא מעתה דקרית לה עבודת יום אלמא דבעינן תרוייהו לענין פיים הרי אבריס ופדרים דנכי דזר חייב עליהם מ"מ עבודת לילה היא והדר פריך מתרומת הדשן אי ס"ל כרב דלא מיחייב זר בעבודת סילוק אלמא אע"ג דלא מיחייב זר עלה בעי פיים וכן פרש"י למימרא דעבודת יום ומיתה מיתה בזר בעיא פיים ולא נהירא מה שפי' דבדרך אמ"ל דסבר כרב [1] דהא פירושלמי יש זר שתרם רבי יוחנן אמר חייב אלא י"ל דפריך לגיסא קמא דלעיל דקאמר עבודת לילה היא:

אין זר חייב מיתה **לא** בעיא **פיים.** וא"ת הרי דישון מזבח הפנימי והמזבח י"ל כדמשני דשחיטה מחילת עבודה היא ה"ג נימא דישון מזבח הפנימי מחילת עבודה דהקטרה היא ודישון מנורה מחילת הדלקה היא וא"ת לרבנן דר"א בן יעקב דאמרי המעבה אבריס לכבש אין מעבה אותם למזבח מ"ש אין זר חייב עליהן מיתה כיון דיש אחריה עבודה וא"כ למה מפיסין וי"מ דהא דאמר דהיכא דאין זר חייב עליה דאין מפיסין היינו פיים בפני עצמו אבל הני עיקר פיים היינו בשביל השחיטה וי"ב אחיו הכהנים נמשכים עמו ולא נהירא וי"ל כיון דאין אחריהן עבודה אלא מעניין גמר הולכת אבריס לא גרעינא בכך לענין פיים: **איבא** דאמרי מתקיף לה רבי זירא וכו'. נ"ל לפרש דאדלעיל קאי דא"ר יוחנן זר שסידר את המערכה חייב כיצד הוא עושה פורקה וחוזר וסודרה מאי אהני ליה אלא א"פורקה זר וסודרה כהן מתקיף לה ר' זירא וכי יש לך עבודה שבשירה בלילה ופסולה בזר ולא והרי אברים ופדרים סוף [2] עבודה דיממא היא והרי תרומת הדשן תחלת עבודה דיממא היא [3] דא"ר אמי א"ר יוחנן קידש ידיו לתרומת הדשן למחר אינו צריך לקדש שכבר קידש מתחלת עבודה ואלא קשיא אלא כי איתמר הכי איתמר א"ר אמי א"ר יוחנן זר שסידר שני גזירי עצים חייב הואיל ועבודת יום היא מתקיף לה רבא אלא מעתה תיבעי פיים אשתמיטתיה הא דתניא [4] מי שזכה בתרומת הדשן זכה בסדור מערכה ובסדור שני גזירי עצים למימרא דעבודת יום בעיא פיים עבודת לילה לא בעיא פיים והרי אברים ופדרים סוף עבודה דיממא היא והרי תרומת הדשן משום מעשה שהיה למימרא דעבודת יום ושזר חייב עליה מיתה בעיא פיים אין זר חייב עליה מיתה לא בעיא פיים והרי שחיטה שאני שחיטה דתחלת עבודה היא אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי והא אנן לא תנן הכי [5] אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה ואילו זמן שני גזירי עצים לא קתני הך דלית לה תקנתא קתני הך דאית לה תקנתא לא קתני וא"ד מתקיף לה רבי זירא וכי יש לך עבודה שיש אחריה עבודה ופסולה בזר והרי

הוי אומר זה טלה א"ר אסי אמר רבי יוחנן זר שסידר את המערכה חייב כיצד הוא עושה פורקה וחוזר וסודרה מאי אהני ליה אלא א"פורקה זר וסודרה כהן מתקיף לה ר' זירא וכי יש לך עבודה שבשירה בלילה ופסולה בזר ולא והרי אברים ופדרים סוף [6] עבודה דיממא היא והרי תרומת הדשן תחלת עבודה דיממא היא [3] דא"ר אסי א"ר יוחנן קידש ידיו לתרומת הדשן למחר אינו צריך לקדש שכבר קידש מתחלת עבודה ואלא קשיא אלא כי איתמר הכי איתמר א"ר אסי א"ר יוחנן זר שסידר שני גזירי עצים חייב הואיל ועבודת יום היא מתקיף לה רבא אלא מעתה תיבעי פיים אשתמיטתיה הא דתניא [4] מי שזכה בתרומת הדשן זכה בסדור מערכה ובסדור שני גזירי עצים למימרא דעבודת יום בעיא פיים עבודת לילה לא בעיא פיים והרי אברים ופדרים סוף עבודה דיממא היא והרי תרומת הדשן משום מעשה שהיה למימרא דעבודת יום ושזר חייב עליה מיתה בעיא פיים והרי שחיטה שאני שחיטה דתחלת עבודה היא אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי והא אנן לא תנן הכי [5] אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה ואילו זמן שני גזירי עצים לא קתני הך דלית לה תקנתא קתני הך דאית לה תקנתא לא קתני וא"ד מתקיף לה רבי זירא וכי יש לך עבודה שיש אחריה עבודה ופסולה בזר והרי

[דף כח.] אכל סידור גזירין סידורו בקרקע עורה מסאחיר המוזח ואם טעה במאור הלבנה לא איכפת לה אחרי מי תקנה בדבר: **שם אחריה.** סידור עבודה סידור שני גזירין ופסולה בזר להתחייב מיתה: והרי

מסורת הש"ס

א) [לעיל כב.], **ב)** זבחים כ. [כה: ש"ס לעיל כב. לקמן כח. ש"ס], **ג)** [לעיל כב. לקמן כח.], **ד)** לקמן כח. מנחות ק. [מחיר כ.], **ה)** [ויקרא ו.], **ו)** [דף לד.], **ז)** [ויקרא ח].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה למימרא. הדא ביירושלמי יש. תמוה לי דלמאי ל"ל דפרסין אי ס"ל לרי"ש כרב. הא כפשוטו נימא דפרסין לרבא דס"ל דפיים אלי בחייב זר א"כ לרב דבהכרמה אין זר חייב עליה אמאי יהיו פיים ומה בכך הרי"ש לא ס"ל כרב מ"מ ק' לרב למה היה פיים. גם תמוה לי על תירוצם לל"ק מ"מ יקשה אין אמר ר"י זר שתרם חייב הא הרי עבודת לילה ע"כ: **ד"ה איבא דאמרי בו'.** כ"ש סידור מערכה דהוא בלילה דוקא דעבודה תמה היא. ע"ל דף נג. תד"ה אלמי:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הוי אומר מ' מדשם ב"כל נקר דכתיב ולא על כו' עצים נגקר בבקר ועדן עליה מי דמתני נגן נקר בוריקרא לאו לאגרוכי: **(ב)** ד"ה למימרא מ' מכלל דהך עבודה היא **דבעיא** פיים: **(ג)** ד"ה דאתא ליה מ' ולגלות אם הגיע הזמן שאותו הטורח לא הטריחו אלא לפי שכפשם אחת:

רבינו חננאל

א"ר יוחנן זר שסידר המערכה חייב. כיצד עושה פורקה זה, וסודרה כהן. ואקשינן והלא סדור בלילה הוא וכי יש עבודה כשרה בלילה ופסולה בזר. ופריקינן הנה אברין ופדרין שפקעי מעל גבי המזבח שמחזירין עד חצי הלילה ופסולה בזר. ודתינן סוף עבודה דיממא הוא, כלומר כבר העלום על גבי המזבח ביום, וזה סוף אותה העבודה הוא. והנה תרומת הדשן שהיא בלילה ופסולה בזר. תחלת עבודה דיממא היא. דא"ר יוחנן קידש ידיו לתרומת הדשן למחר אין צריך לקדש שכבר קדש מתחילת עבודה. ואמאי לא דחי אימא שכבר קידש מתחלה לעבודה כמו שדחה בתחילת הפרק. נאמר לפי שלא עמד אלא א' איבעית אימא לעולם עבודת יום היא מעיקרא סבור זו השנויא דשני. ועלתה בקושיא, והתירצנו להא דר"י הכי זר שסידר שני גזירין חייב הואיל ועבודת יום היא. אלא מעתה כיון שעבודת יום תיבעי פיים. אשתמיטתיה הא דתניא כו'. למימרא דעבודת יום בעיא פיים עבודת לילה לא, והרי אברים ופדרים דעבודת לילה הוא, ותניא כשם שמפיסין לו לחמיד שחריית כך מפיסין לו ערביית. ואע"ג דאוקימנא בשבת הואיל וימשמרות מתחלפות בשבת מיהא מפיסין, ואפי' למ"ד אין מפיסין לא אמר

ג) [לעיל כב.], **ד)** לקמן כח. מנחות ק. [מחיר כ.], **ה)** [ויקרא ו.], **ו)** [דף לד.], **ז)** [ויקרא ח].

מוסף רש"י

סוף עבודה דיממא היא. שהיא נמרי של קרבן שנאמר ביום ומרק דמו ביום (לעיל כב.). **קידש ידיו לתרומת הדשן.** דמתיר ואכיס את הדשן, בכל נקר סיה נעלל במתחה מן הנתלים המאוכלות הפנימיות דיוכל ומיתה כמזבח של כבש כדרומו של מזבח, דמתיר ומתו אלל המזבח, ומס היה נעלם במקומו והיה מיתה בכל יום דאשתה לכל העבודות (זבחים כ.). למחר אין צריך לקדש. אם לא יצא מן המקדש, ואפילו לרבי דאמר בשחיטת קדשים (שם יט:) ליה מיעלא בקודש דיש ורגלים, מודה הוא דמקרות גבר עד לפרה לא אפלה ליה (לעיל כב.). **שכבר קידש מתחילת עבודה.** שזו תחלת עבודת יום הכא (זבחים כ.). **שני גזירי עצים.** שני נקעיות עצים תמיכים כמדת רוחב המערכה ונתנו אוקן ממעל עלי המערכה ומקרא יליף לה (לעיל כב:) ובער עליה הכהן עצים, ובער על המערכת העצים שני גזירי עצים, דהא קרא במערכה משמע, רישא דקרא והאש על המזבח תוקד בו ובו', וכל מוקדה שבעצין לשון מערכת מדוכה היא (לעיל כב.). **אמר להם הממונה.** רשה לקמן כח. **תדרין עלך בראשונה**

תוס' ישנים

דאלעזר ליה לאוקמי וערבו לדרשה אחריתי וקבה לרבי דבסוף פ"ק דזבחים אמרינן דעבודה שאפשר לעבודה לר"ש לאו עבודה היא ופריך והרי הולכת אברים לכבש דאפשר לעבודה ואמר מר דהקריב הכהן זו הולכת אברים לכבש ומשני היכא דעבי מלי אלמא אלעזר הכן דהולכה לגופיה דס"ד דלא נעי כהוה הואיל ואפשר לעבודה והיכי [מרבינן] מינה פיזור שני גזירין ומיהו אין קושיא כל כך אי לא היא הא דרשה דהכא לר"ש אלא לרבנן דדיה ופע"ג [דאית] ליה לעיל דפיזור שני גזירין בעי כהוה ועוד אלעזר לאימר לר"ש נפקא כהוה דפיזור שני גזירין ממילא דאין זר קרב לגבי המזבח דמ"ש לקמן (דף מה.) א"ל ר"ש וכי תעלה על דעתך זר קרב לגבי המזבח כו' ודיי דהתם אית ליה לו לאו קרא הוה אמינא דעביד כמאותא אבל לר"ש ליה אלא אבל קשה לר"ל אלמן דהא לפירש הקונטרס דלקמן אפי' לר"ש אלעזר לאמתא כהוה גבי לאחת אלמא הא לאו קרא הוה אמינא שיטשוס מתוקן לו יתרקס ע"ג המזבח הא ר"ג אומר לאימר גבי שני גזירין מיבא רבי פיכס לקמן דדרשינן בפ' שני דזבחים (דף יח.) הכהן כביהנו: למדנו לעולה שטעון שמה. ולא בהקטרה מדכתיב כתריר

ה) ל"ל לר' דוסא. **ו)** יש סוף דבור ותמ"ל מה"ד לימימרא דעבודת ומי' בן הגיה כ"ר. **ז)** מדפסרין.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com